

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Elbírítási díjak:
egész évre 4 frt, fél évre
2 frt; községi jegyzőknél
és tanítóknál egész évre
3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott gar-
mond sorért 5 kr; bélyeg-
díj minden beiktatásért
30 kr.
Nyilvános hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet
nélkül a szöveg nagysá-
gára, bélyegdíjjal, nyugta-
bélyeggel és támlappal
együtt 3 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél ked-
vezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető
levelek a szerkesztőséghez,
pénz küldemények és hir-
detések a kiadóhivatalhoz
cimezendők.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Bérmentelen levelek csak
ismert kéztől fogadhatók el.

Országos lelencházegyesület.

Nagy és nemes mozgalom indult meg röviddel ezelőtt a fővárosban, melynek célja egy régi nemzeti mulasztásunkat pótolni, társadalmunknak sajgó sebeit behegeszteni. A nyugoti kulturállamokban már réges-régen, Olaszországban és Franciaországban évszázadok óta látják el az apjuk, anyjuk elhagyta kisdedekeit jótékony-
ság segítségével, vagy közköltegen.

A középkor szellemének megfelelő kezdetben klastromokban és templomokban vették fel a kisdede-
ket, kiket titokban egy ott kitett forgó szekrénybe helyeztek el több-
nyire éjnek idején. A gyermekeket
azután apácák gondozták a klastrom-
ban úgy, hogy az ilyen gyermek a
világtól elkülönítve növekedett fel. Ez
a módja a felnevelésnek nem célszerű.
Egyrészt nagy a veszedelem a gyer-
mekekre, ha sokan együtt vannak,
betegségek könnyen átragadnak egyik-
ről a másikra. Azonkívül a világtól
való elzártság nem jól hat a kisdede-
k lelki fejlődésére.

Manapság alig van már oly lelenc-
ház, melyben a gyermekeket intézeti-
leg nevelik, hanem majd mindenütt
arra igyekeznek, hogy a gyermekek
a nép által neveltessenek fel, s így
oda jussanak vissza, a honnan kike-
rültek, olvadjanak a népbe, hogy a
társadalom hasznos tagjaivá váljanak.
Az olasz nép annyira szereti „ma-
donna gyermekeit” (így nevezik a le-
lenceket), hogy gyakran ingyen ne-
velik fell és családjuk tagjaivá fo-
gadják.

Ezt a hazafias és emberbaráti esz-
mét óhajtja megvalósítani, az „ország-

gos lelencház-egyesület. Tulajdonképen
szegényére válik hazánknak, hogy még
eddig sem gondoskodtunk kellőképen
ez ártatlan kisdedekekről, a kiknek
egyedüli bűnük, hogy szülők nyomor-
ognak, könnyelműek, vagy bűnösök.
Hányszor történik meg az orvosi gya-
korlatban, hogy a jómódu család vézna
csecsemője mellé dajkát kell megvizs-
gálnunk, a ki bemutatja ép, erős
csecsemőjét, kit kénytelen másoknak
kiadni iskolába. Alig mulik egy-két
hónap és egy vén banya beállít a
dajkához, összeaszott, vézna csecsemőt
tartva karjaiban, s a szegény anya
borzadva bontja szét a rongyokat,
nézi gyermekének puffadt hasát, rán-
cos bőrét és hallja nyöszörgő sirását.
Ez a szegény teremtes már közel van
ahhoz, hogy angallá legyen, s a fő-
város, valamint a nagyobb városokat
környező falvakban valóságos anyal-
csináló ipar fejlődött ki, hova olcsó
áron kiviszik a gyermekeket meghalni,
annál gyorsabban, minél kevésbé pon-
tosak a kialakított bér fizetésében.
Arról van tehát szó, hogy ezek a kis-
dedek jó ápolásban részesüljenek, a
mennyire lehet családban neveltesse-
nek fel. Ennek kipróbált legjobb
módja az, hogy az ilyen gyermekeket
egy vagy több központi intézetbe ve-
gyék fel, a hol őket az orvos meg-
vizsgálja, s az egészségeseket mielőbb
az érte bejövő földművesek és kisipa-
rosok nejeinek átadja gondozás végett
kellő fizetés fejében. Az intézetben
csak azok a gyermekek maradnak
vissza, a kik betegek, hogy ott anya-
tejl mellett gondos ápolásban része-
süljenek. A kiadott gyermekekre az
intézet, de különösen az egyesület vi-
déri tagjainak folyton és szigorúan

kell felügyelnök. Ez igen fontos, mert
ha a gyermeket kiadják és többet rá
komolyan seki nem vet ügyet, akkor
a gyermekek úgy pusztulnak, mint
azelőtt. Épen ennek elkerülése végett
szükséges, a nemes szívű és jötevő
társadalomnak részvétele minél tágabb
körben. Hiszen a lelencügyi tulajdon-
képen közügy és az államnak köteles-
sége gondoskodni az elhagyott kisd-
dekről; azonban nálunk ezt az állam
a községre róta, a melyek azután
minél olcsóbb és így rosszabb ápolásba
adják a gyermekeket.

Tehát a társadalomnak részt kell
vennie e mozgalomban, ha azt akarjuk,
hogy e kisdedek jó kezekben legye-
nek s a haza hasznos polgáraivá vál-
janak.

Hazafias és emberbaráti művet
igyekeznek tehát életre ébreszteni
azok, kik az országos lelencház-egye-
sület megalakításán fáradoznak. Örö-
mmel látjuk, hogy a fővárosnak színe-
java máris csatlakozott a mozgalom-
hoz, melynek célját fent röviden vá-
zoltuk. Nem közönséges egyetemesi ez,
hanem arról van szó, hogy ezer kis-
ded életét megmentjük, és épen ezért
a mozgalomnak országosnak, impozans-
nak kell lenni. S ha a kormány s az
országgyűlés látni fogják a törekvés
komolyságát s az eszme megvalósítá-
sát, akkor bizonyára kell, hogy erköl-
csileg és anyagilag hozzájáruljon. És
épen azért, mert ily nemes és nagy
tervről, régi mulasztás pótlásáról van
szó, kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy
csatlakozzanak e mozgalomhoz. E lap
szerkesztősége szívesen fogad és nyil-
tan nyugtatást bármely csekély ad-
ományt s azt, az egyesülethez (Buda-
pest, kerepesi-ut 41.) juttatja, mely

bárcinek szolgál bővebb felvilágosítás-
sal. Sőt e nemes egyesület megérdemli,
hogy multságok, bálók, tombolák,
stb. jövedelmét, vagy legalábbb an-
nak egy részét e célra fordítsák.

Gondoljunk Széchényi, nagy ha-
zánkfia mondására: „Oly kevesen va-
gyunk, hogy még az apagyilkosnak
életét sem kellene kioltani, mivel ma-
gyar”; minél inkább kötelességünk
tehát a pusztuló kisdedek ezreit meg-
menteni!

Dr. Faragó Gyula.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bi-
zottsága folyó hó 9-én tartotta havi ren-
des ülését báró Wesselényi Miklós főis-
pán elnöke alatt.

Jelen voltak: Szikszai Lajos, kir. ta-
nácsos, alispán. Török István, főjegyző,
Moni Gyula, tiszti főügyész, Dombi Ká-
roly, árv. elnök, dr. Berger János főor-
vos, Gazda Ferenc, kir. ügyész, Kürthi
János, pénzügyi titkár, Klein Adolf, kir.
mérnök, építészeti hivatali főnök, Kerekes
József kir. tanácsos, tanfelügyelő, Fodor
Elek, közigazd. előadó, Dull László, Kiss
Lajos, Bíró Ferenc, Somogyi Kálmán,
Lőrincy György és Pap György.

Igazoltan távol volt: Sántha Dezső,
br. Kemény Árpád és Swaicer Aladár,
igazolatlanul; br. Podmanický Gyula.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.
Főispánunk a megjelent bizottsági
tagokat az év ezen első ülésén szívélye-
sen üdvözlölvén, részükre áldást, munkál-
kodásukra pedig sikert és kitartást ki-
vánván az ülést megnyitotta.

A közigazgatási bizottság albizottsá-
gai következőleg alakítottak meg:

Fegyelmi választmány: Bíró Ferenc,
Dull László, Kerekes József és Klein
Adolf rendes, Lőrincy György és Tomka
Mór póttagok. Erdőrendészeti bizottság:

— Ma este mulatni fogunk, ugy-e
kedves anyácskám? Elmegyünk az es-
télyre. Hisz az olyan fényes lesz mint
egy bál... A főispánné mind a két
leányával ott lesz. Ugy-e elmegyünk?

— Hogy ne mennék kedvesem, szolt
az apa örömmel. Anyád éppen az imént
említette, hogy szeretné, ha téged elvi-
hetne arra. Az a huncut Csajthay Gyuri
... hm, na nézze meg az ember...
Előre megjövendölte, hogy te el fogsz
menni... S az öreg mosolygott a ba-
jusza alá. Tetszett neki, hogy ő olyan
jó előérzettel bírt a Csajthay fiura nézve,
hogy az csakhamar pótolni fogja Kál-
mánt.

Ügyes egy fickó volt, annyi bizonyos.
Este csak oda állított — se kérdeve,
se hallva — négy tüzes vérű lovával és
könnyű hintójával a Verőcyék ajtaja elé.

Ő emelte hintójába a tündéri szép
Idunát és nyomban el is rabolta máso-
dik négyest.

— Nesze te skribler! mormogá az
öreg Verőcy kárörömmel. Nagyon inyijere
volt ez a fiu.

A bálban nem volt olyan elegáns
toillett — a főispánné leányáén kívül —
mint a szép Idunáé.

Csajthay Gyuri a hetedik egekben
lubickolt örömeiben, hogy ő jutott a Ta-
bóthy Kálmán örökébe.

Tabóthy Kálmán — mert ő is ott
volt — nyugodtan lehetett, mert Olgája
körüli nem volt nagy a versengés. Ők há-
borítlanul táncolhattak együtt akár egész
éjjel.

Csajthay Gyuri ellenben annál többet
bosszankodott, mert Iduna valóságos ost-
romnak volt kitéve. Mintha csak az ifju-
ság tüntetni kívánt volna a szende, szép
leányka mellett, sorra táncoltatták.

És Iduna szilajul, önfeledten egész
odaadással adta át magát a táncnak.

Hiában való volt a jó anya folyto-
nos intése, a kipirult, lázas arcu leány
egyre lejtett, egyre táncolt.

Csajthay Gyuri is megsokalta a dol-
got. Vagy hogy a mama biztatására, de
egész energiával lépett föl Idunával szem-
ben, mint a ki tudja, érzi, hogy az ő sza-
vának itt súlya lehet:

— Ej, ej Iduna nagysám, beteggé
táncolja magát. Gondoljon arra, hogy
vannak ám, akik aggódva és szeretettel
csüggnék rajta. S jelentősen hangsúlyozta
az utolsó szavakat.

Iduna játszian felelt vissza:

— Ha meghalnék, legalább ejtene
egy könyvet a siromra? Sajnálna-e igazán?

— Ugyan, ugyan!

Iduna már egy másik táncos karjá-
ról intett kis kezével mosolyogva egy
köszönetet, a meg sem ígért részvét-
könyért. És keringett örülten tova...

A szelid kedélyű leányt senki se
látta soha oly csapongó, szilaj kedvé-
ben.

IV.

Pár nap mulva Kálmán keztyűjét
gombolva épen látogatásra készült Ol-
gáékhoz, mikor anyja szobájába lépett.
Az öreg hölgy igen felindultnak lát-
szott.

— Szomorú ujságot mondok fiam.
Szegény Iduna nehéz beteg és téged óhaj-
tana látni.

— Kitől hallotta ezt anyám? kérde
Kálmán megdöbbenve.

— Szülei üzenték, Iduna kívánságára.
Fiam tedd meg értem, látogasd meg a
szegény gyermeket.

Kálmán szótlanul, izgatottan járt föl-
alá a szobában.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Örökre... sohasem.

Örök lánggal ég szívemben.
Írantad a hő szerelem.

Szeretsz-e?

Mint te engem, ép oly híven
Szeretlek én, drága ifjam

Örökre!

„Oh mily gyönyör, boldogság ez!
Nem feledsz hát, soha engem”

Kedvesem.

„Üdvöm várát összetörni:
Elfeledni téged?... soha,

Sohasem!

Gyors-sietve mult az idő,
Egyik év a másik évet

Kergette.

Az „örök láng” kialudott
S a lány ifját elfeledte

Örökre.

Gyors sietve mult az idő
Egy néhány év elröppene

Hirtelen;

S kiviláglott, hogy az ifju
A leánykát nem szerette

Sohasem.

B. J. Gyula.

Az utolsó keringő.

— Elbeszélés. —

Irta: Hamvai Sándor.

(Folyt. és vége.)

III.

Reggel a korai órákban volt s a
leány a félig kinyitott ablakon hallotta
az egész beszélgetést.

— Ugy beszélük, kedves szomszéd
asszony. Az öreg Tabóthyék se titkolják;
de hiában is titkolnák. Nekik ugyan
nincs inyükre az egész dolog; mert csak
jobban szeretnék volna a kedves, a drága
Idunát, ezt az anygalt, mint azt a
kacér ördögöt. De megvette a fiu esztét.
Kálmán csak ott találja magát a léha
leány társaságában. Megvette az esztét,
ugy kell lenni, másképp nem lehet. Két
hétre meglesz a jegyváltás... Ha látná
szomszéd asszony, hogy viseli az a leány
magát azzal a fiatal emberrel szemben,
hát felháborodnék. Mintha már felesége
lenne. Igen. Az ablakon ülnek szüntelen
s a karját a vállára teszi és...

Iduna reszketve, dideregve kelt fel
az ágyból és becsukta az ablaktáblát.
Aztán fogvacogva bujt vissza az ágyába.
Huh, be hideg is van ilyen korai reggel!
Mikor a reggelinél összetalálkozott
édes anyjával, félt szemébe tekinteni, ne-
hogy kiolvassa abból, hogy ő kihalgatta
azt a beszélgetést.

Az nap fényes táncmultság volt ép-
pen. Iduna még régen megrendelte arra
a szép ruhát, de a szülők nem is merték
szóba hozni előtte az elmenetelt. Meny-
nyire megörvendtek tehát, mikor a leány
maga hozta elő:

elnök: Szikszai Lajos, tagok: Bíró Ferenc, Lőrincy György és Török István, mint előadó. Gyámügyi főbevezések tárgyalására kiküldött bizottság: Lőrincy György, Kiss Lajos, Bíró Ferenc és Dull László rendes, Somogyi Kálmán és Svaicer Aladár póttagok. Fogházfelügyelő bizottság: Kiss Lajos és Bíró Ferenc. Börtön-vizsgáló bizottság: elnök: Szikszai Lajos, tagok: dr. Berger János, Lőrincy György, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, br. Kemény Árpád és Pap György. Másodfoku erdei kihágási bíróság: Bíró Ferenc, Lőrincy György, Kiss Lajos és Dull László rendes, Somogyi Kálmán, Sántha Dezső, Svaicer Aladár és br. Kemény Árpád póttagok. Kórházakat felügyelő küldöttség, elnök Szikszai Lajos, tagjai a Sz.-Somlyón levő kórházra nézve dr. Berger János és Somogyi Kálmán, a zilahi kórházra dr. Berger János, Dull László és Bíró Ferenc. Pótadó-fel-szólamlási bizottság: Dull László, Bíró Ferenc, Pap György és Klein Adolf. Tanítói nyugdíj-jogosultságot elbíráló küldöttség: Dombi Károly és Pap György. Egészségügyi bizottságban mérnök Klein Adolf építész, Széchenyi Lajos gyógyszerész, Unger Gusztáv. Törvényhatósági ipartanács: rendes tagok Bikfalvy Ferenc és Csetnek István, póttagok: Kovács László és Kürthi Károly.

A vármegye alispánja által az elmúlt év második felére vonatkozólag beterjesztett jelentésben felsoroltakat lapunkban a havi jelentések ismertetése alkalmával már közölve, azokat ismételnünk fölösleges.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint a múlt évi 308 068 frt 16 kr helyesbített adótartozásból befolyt 566,121 frt 71¹/₂ kr, hátralék az év végén 241,946 frt 44¹/₂ kr. A 40330 frt 65 kr hadmentességi díjból befolyt 23361 frt 3 kr, hátralék 16869 frt 62 kr, fogyasztási adó decemberben fizettetett 2291 frt 53 kr, illeték 8694 frt 8 kr. Ugyanezen hónapban engedélyezett ideiglenes házaadómentesség 40 háza, 62 lakrészszel.

A kir. ügyész jelenti, hogy a zilahi központi fogházból decemberben kibocsátott 27, bent maradt 51 férfi, 2 nő, gyógykezelést 11, kiadott 1970 étadag 225 frt 63 kr értékben, teljesítettek a rabok 859 napszámot, melyekért az állam részére 113 frt 94 kr, a munkások javára 6 frt 20 kr folyt be. Halálozás nem fordult elő.

A kir. építészeti hivatal jelentése szerint december havában az összes közutakon szünetelt a munkálatok, az utak jó állapotban vannak s közlekedési akadályok a rendkívül nagy hófúvások dacára sem fordultak elő. Főlemlítjük itt a hivatal fél éves jelentéséből, hogy a kiépített törvényhatósági utak hossza 262,5 kmtr., kiépítetlen van 8 kmtr. Gözkánán van 99, vízi malom 353.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Sz.-Csehben az állami iskola felépítettén, a tanítás ott november 1-én négy tanteremben megkezdett. Az 1892/3. tanévre ösz-

zeiratott 31.000 tanköteles és pedig 23080 mindennapos, 7320 ismétlő iskolára kötelezett. Az iparos tanoncok Zilahon, Sz.-Somlyón, Tasnádon és Zsibón rendes oktatásban részesülnek.

Tanfelügyelő a múlt hónapban Sz.-Somlyón, Zsibón és Göröcsönben vizsgálta meg az iskolákat s a felállítandó állami iskolák ügyében tartotta meg a tárgyalásokat. A Zoványi közszéki faiskolának kezelése bizonyos föltételek mellett Török Lajos ottani tanítóra bízott.

A vármegyei főorvos jelentése szerint a december havi egészségi állapot teljesen jó volt. Leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmai léptek föl enyhe és kedvező lefolyással. Szórványosan előfordult a roncóló toroklob Sz.-Somlyón, Varsolcon, Égerháton 6 esetben, meghalt 4, gyógyult 2. Hasi hagymáz Ilélsfalván, Közép-Várcán, Vicán. Ugyanezen betegség mint járvány Ördögkúton 9 esettel, gyógyult 7, gyógykezelés alatt van 2. Diószabban 6, gyógyult 3, gyógykezelés alatt van 3. H.-Györtelken 51 esettel, gyógyult 20, meghalt 8, ápolás alatt van 23.

A járvány továbbterjedésének megátalása céljából az intézkedések megtettek ugyan, a kívánt eredmény azonban nem mutatkozik. Ugyanis ritka beteg hozatja meg az orvos által rendelt szereket s főleg az oláh köznép inkább hiszen a kuruzslásban és babonában, melyhez az oláh papok által végzett ráolvasás is tartozik: ezenkívül nyomorúságosak a lakás viszonyok, sok helyen rossz az ivóvíz. Ily körülmények közt szükségessé vált H.-Györtelken a közegészségügyi bizottságnak járványbizottsággá alakítása, egyúttal alispán utján szigorú intézkedések tettek arra nézve, hogy a járvány elfojtása végett tett orvosi intézkedések végrehajtsanak.

A vármegye sz.-somlyai kórházában decemberbe gyógyítatott 19 beteg, kibocsátott 6, bent maradt 13. Zilah város magán kórházában 26, gyógyult 14, bent maradt 12.

Kiadott a vármegyében 68 látélet, ezek közt 10 súlyos sérülésekről. Törvényszéki boncolat 1, hullaszemle szintén 1 esetben volt.

Trachomás beteg ez idő szerint nincsen. Egy elmebeteg megfigyelés alatt állott. Egy veszett kutya által megharapott férfi a budapesti védőtápi intézetbe szállított.

A szokásos orvos-rendőri intézkedések december hó folyamán is foganatosítottak.

A vármegyei központi árvaszék jelentéséből kiteszöleg december végével gyámság alatt maradt 10105, gondnokság alatt 112 egyén. Hátralékban maradt az előadónál 354 ügydarab. A gyámpénztár által kezelt értékek összege a múlt évi zárlat szerint 150537 frt 27 kr. Magánfeleknél kamaton van 1174 frt 45 kr, kamathátralék 29 frt 14 kr.

Zilah város árvaszékénél a múlt év végén gyámság alatt maradt 656, gond-

nokság alatt 13. Elintézetlen beadvány 12. A gyámpénztár által kezelt összeg 39171 frt 68 kr.

Sz.-Somlyó város árvaszékénél gyámság alatt van 261, gondnokság alatt 1, hátralék nyincsen. A gyámpénztár által kezelt árva vagyon 5050 frt 90 kr.

A közzgazdasági előadó által beterjesztett terjedelmes jelentésből főlemlítjük, hogy az elmúlt év mezőgazdasági állapotainkra kedvezőnek nem mondható. A napszám-árak hallatlan magasak valának, a gabona-árak hanyatlottak az előző évi kedvező árakhoz képest. A termés eredménye gyenge, közepeszerű.

Tölgymakk jó termést adott; szilva jó, alma, körte szórványosan jó termést adott. A hasznos házi állatok egészségi állapota — leszámítva a több helyen fellépett szelid lefolyású száj- és körömfájást — kielégítő volt. Ló- és szarvasmarha-árak csekély ingadozással szilárdak valának s az év vége felé a sertésáraknál is emelkedés állott be.

Vármegyénk területén 10269 kat. hold szőlő terület teljesen elpusztult. Közzgazdasági előadó javaslatára a földművelésügyi minisztérium felkérte határozottat, hogy Sz.-Somlyón és Sz.-Csehben egy-egy állami szőlőtelepet berendeztetni méltóztassék, hogy az elpusztult szőlőterületek beültetessenek, másfelől, hogy ezen telepeken a lakosság a mivélési és kezelési teendőket eljátsáthassa.

Adó-, utadó-, közzgazgatási és árvagyekben beadott több rendbeli kérelmek és felfolyamodások elintézése után, főispánunk az ülést, d. u. 1 órakor beárta.

„Szilágy.”

Vidéki levél.

Tisztelt szerkesztő ur!

En is az időjárásról kezdem. Miért történik en új utat, mikor mehetek ott is, a hol már más nyomot vert. Szellemszegény udvarlók és vidéki tudósítók muzeumba valók volnának, ha nem az időjárásról kezdik. Ez annak a sorja.

Tehát az időjárás... Hej uram, minden két hétben öt forint, vagy új értékben beszélve, 10 korona ára fát égetek el és ha lázam nincs, tessék elhinni, hogy soha sincsen melegem. Cudarul zord, vad időnk jár. Kezdenek támadni öreg emberek, akik nem értek ilyet még so kat életükben. Most van az ideje, mondják azok, a kiknek jó rókaprémek bekecsük, vagy farkasbundájuk van. Oda se néznek neki azok, akik a kályha melegénél, homoki karcos mellett (az egyéb faját már megitta a filloxera) kaláberizhetnek. (Csakis ilyen játék pászol ilyen italhoz, mikor még fűrtöt hozott a bakator tőke, „csendest” játszottak annak levénél őseink.) Mit bánják azok, a kik a jegen szeretnek siklani, ha fenéki megfagy a föld, vagy a Kraszna vize. De

én (sokadmagammal) egyetlen egy korszoló-egyletnek sem vagyok tagja, rókabőrrel sincsen bélével a kabátom, mindenek felett pedig a tüzelőfa ára nincsen duplán felvéve évi költségvetésemben, szóval én megelégednék kevesebb zuzmarával is és költői hangulatba soha sem ejtett a térdig érő hó és sohasem bízergett a vérem, ha husz fokos hidegben kellett szemlélnem, hogy a jég sima tükörén milyen csabosan bukik fel — egész öntudatlanul — egy-egy naiv bakfis. (Az élemedettebbek bukni is számtásból buznak, ha van közel, a ki fel emelje őket.) Soha egyetlen egy jégpályára se léptem reá, akár arisztokratikus, akár demokratikus szellemben lett légyen szervezve. Apropos, hát önök véglegesen tisztázták-e már az eszméket arra nézve, hogy a sz.-somlyói jégpálya arisztokrata, vagy demokrata színezetű? Ugy látszik, inkább huznak az előbbihez. Ezzel különben csak a mai kor kívánalmainak tesznek eleget, mert a mai világban ugyan mindenki demokrata „elvben”, (a képviselő választásoknál szájjal is!) de a gyakorlatban, kivitelben mágناسoson csináljuk.

Ennyit az időjárásról. Most már, annak rendje és módja szerint reá térhetünk a gazdasági élet egyes ágaira. Szükséges ez, annyival is inkább, mert tudomásom van arról, hogy ön tisztelt szerkesztő ur, különös előszeretettel viseltetik a gazdasági dolgok iránt. En magam nem igen értek hozzá, de azért egész biztonsággal hozzá szólok, mert annyit már én is tanultam a mai praktikus világban, hogy a boldogulni akaró ember ahoz szól hozzá legvakmerőbb merész-séggel, a mihez úgy ért, mint a hajdu a harangöntéshez. Kezdem azon, a minek évadja most van. Van egy hónapja, hogy minden hajnali álmomból — hol közelről, hol távolabbról hallva — rémes vitások zavarnak fel. Kinézve az ablakon, hol itt, hol ott látok lobogó lánggal égő magyarákat, mellette torzonbort kinézésű vasvillás alakot... Disznóölések évadja van. Ezek a falusi zsurok. Micsoda vacsorák, uram Isten! Városon több a külsőség, fény, cicoma, a szertartásos etikette. Mi falusiak jól élünk és — kedélyeskedünk a magunk módja szerint. Hanem, most veszem észre, hogy ez nem tartozik szorosan a gazdasághoz. No hát disznóink elég jól meghíztak, dög nem esett beléjük, azt azonban nem tudtam határozottan megállapítani, hogy mitől híztak jobban, az árpadarától-e, vagy a kukoricától? Mint mindenféle gazdasági kérdésben, úgy ebben is, a hány a gazda, annyi a vélemény. En nem akarok bíró lenni közöttük, inkább reá bízom a kérdés tudományos megvitatását a vármegyei gazdasági egyesületre, most úgy is reá ér, mert az almahámzó gép szünetel, valamint nem ülésezik a kotlóültető bizottság sem. Gazdasági dologról még csak annyit, hogy ezen a vidéken mindenféle jószágnak iszonyu nagy ára van, ellenben a ársangi cikkek (előadó

Nem akart hinni szüleinek. Iduna beteg volna! Ez hihetetlennek tűnt fel előtte. Láta maga előtt a pár nap előtti estélyt, midőn a hódító leány mint csapongó pillangó szédítő gyorsan járta kifáradhatlanul a keringőket. Láta őt karólkarra átvadva büszkén lejteni s a mint lejt a táncokat, egy pillantása sincs az ő számára...

Aztán észbe ötlött a csak pár hét előtti szégyenteljes kosár. Eh, kelepce az egész! Azt akarják, hogy bocsánatot koldulva jelenjék meg annak a háznak a küszöbén, honnan szégyennel arcpirulva kellett visszavonulnia.

E gondolatra arcába futott a vér s oda állva anyja elé, hevesen mondta:

— Nem megyek anyám. Sokkal mélyebben sértve érzem magam, semhogy egy újabb megaláztatást elviselni képes legyek. De ha majd halálos ágyához hívnak valamikor annak a leánynak, akkor elmegyek megmondani neki, hogy megbocsátottam.

... Hanem ma délután Olgának minden művészete hiába valóságnak bizonyult be arra, hogy Kálmánt jó kedvre hangolja.

Pedig a leány értett ahoz.

Sorra vette a pajkos operetteket, játszi vidámsággal dudolgotott hozzá és törzsével táncmozdulatokat csinált.

Egyszer aztán kedves duzzogással szökött föl a zongora mellől abba hagyva a játékot.

— Látom, magának ma nincs jó kedve! En is el teszem hát a magam jó kedvét holnapra.

Másnap aztán, mikor Kálmán oda ment, Olga adta a rozskedvűt. Amikor meg annak kellett őt kérlelni, hogy üljön a zongorához s játszdódjék valamit. Nagy sokára engedett aztán Olga, azzal a feltétellel, hogy Kálmán énekkel kísérsje.

Mikor a zongora javában zugott, az

ének pedig ércesen csengett, egyszerre valami különös hangok vegyültek bele. Az átellenben lévő templom tornyában meghuzott lélek-harang hangja röpült át a légen. A melancholikusan siró hang a kinyitott ablakon beszökött a vigadókhöz, imádkozzanak egy haldoklóért, hogy az Ur könnyitse meg kinszenvedését.

Kálmánnak megfagyott ajkán a hang. S mert Olga még mindig folytatta a játeket, csaknem ingerülten ragadta meg futamokat csináló ujjait.

— Hallgasson el! Csengetnek! A leány megütközve tekintett föl reá. — Nem értem, nem tudom, miért, mormogá az ifju; ezek a hangok megfagyasztják véretem...

Kezével eltakarva arcát s kikönykölt az ablakon.

Mikor az utolsó hang is elzugott s látta, a mint a harangozó fiu bezárja a templomajtót, valami benső ösztön sugallatára oda kiáltott a rongyos fiuhoz, ki a toronyban szárnyas egeret fogott s azt tartotta két kézzel kifeszítve.

— Hé fiu, kinek huztad azt a kis harangot?

Az bután röhögve tekintett föl reá s egykedvűen felelt:

— A tekintetes Verőcy Barnabás ur leányának...

Tabóthy Kálmán szívén erős kalapácsütést érzett, melytől neki tántorodott a zongorának, aztán kalap nélkül futott végig a szobákon s felszakítva az ajtót, kirohant az utcára.

V.

A fekete halálmadár eljött a fehér galambért...

Ott vergődött a szép leány hófehér párnái közt.

Dus szőke haja, mely nemrég a bálteremben sebes tourban rohant utána, most összeziáltan, a halál verejtekétől

VI.

Mikor a hat fehérbe öltözött leány kiindult a szomorú ház kapuján, hogy pár lépésnyi utat tegyen az Iduna koporsójával, egy rendetlen ruházatu, dult arcu fiatal ember rohant a koporsóhoz s kuszorut dobott reá.

Aztán összecerogott.

A koszoru szalagján ez a felirat volt: „Isten veled boldogságom.”

Sokáig láttak aztán egy összetört, bánatában megöregedett férfit járni nap-nap mellett az Iduna sirja mellé, a ki ott órákig elzokogott és imádkozott.

Egyszer aztán eltűnt. Senki se tudta megmondani: merre, hová.

leányok) még kisebb-nagyobb ráfizetés-sel (hozomány) sem kellenek senkinek.

Most már, minden átmenet nélkül, reá térhetünk az irodalomra is, mert most van az az időszak, a mikor minden olvasni tudó falusi ember irodalommal foglalkozik; lévén most az új kalendáriumok évadja. Most szedjük be az esztendőre való szellemi táplálékot, az 80 filléres kalendárium kitart új esztendeig. Én ugyan olvasom még e mellett — a segédjegyző ur szívessege folytán — a vármegyei hivatalos lapot is, ebből olvastam azt is, hogy a sz.-csehi járási írnokságra pályázat van hirdetve és az illető pályázónak be kell mutatni politikai magaviseletéről szóló bizonyítványt is. Sokáig gondolkoztam a felett, hogy vajjon miről kell, hogy szóljon ez a politikai magaviseletről szóló bizonyítvány? Mit igazoljon az illető? Hogy kormányparti, szélbali, nemzeti, vagy 48-as politikus? Hogy a képviselőválasztásoknál melyik párt részére korteskedett, vagy melyik pártkasszából tette zsebre az alkotmányos költséget, vagy hivat-e a polgári házasságnak? Mág sem tudtam eldönteni, csak azon gondolkoztam el magamban, hogy mi mindent nem kívánnak már a mai világban 450 forint fizetésért.

Most már nem is irok többet. Vig farsangot és állandó jó egészséget kívánok. Mindenek felett pedig jól bélélt téli kabátot. Viszontlításig.

Didergő.

Jelmezbál.

A gyermekek álma — másnak lenni — mint a mi megvalósult a hideg január 15-iki éjjelén.

A farsangi mulatságok sorát a gyermek-i rom vidám kacaja nyitotta meg; az édes picikék tarkábnál tarkább, gyönyörűségesebb gyönyörűbb jelmezekben éltek át egy néhány boldog órát itt a földön, örvendtek a lét titkának s bár még egy sem sejtje a jövőt közölők, de nem egynek lelke fog sokáig álmodozni arról, hogy „bárcsak ilyen lehetnék, ha... megnövök.“ A látott képek emléke mélyen vésődik a lélekbe a gyermeknél is, és hány lesz, a ki úgy szeretné, hogy mindig tündér, hogy mindig angyal maradjon, hány fog akarni oly tünemény szerű lenni, mint a ritkán jelentkező üstökös, oly édesen szende, mint Diána, oly bájosan elragadó, mint a festőnő, vagy a csillagképletek közül az arató szűz. A jósnő elakadó lélekzettel tekint a csillagokba, úgy szeretné ismerni a jövő titkát, jár, kél a földön, mint a kinek nem ez a tulajdonképeni hona, azért a herceg virágárusnét, a ki egy kalotaszegi csepp menyecske karjába fogózkodva kergeti a fess lepkét, a déligyitő virág mellől nem is veszi észre, csak halad tovább titokzatos mosolyra nyitott ajkaival s itt is, ott is félre akarja libbenteni a titkok fátyolát, de még gyenge a marquisnő mind-ezekre. A gyöngéd regatta gyöngy halak figyelmezteti az igéző orosz pórnővel és a csinos magyar leánnyal együtt, hogy a földi szenvedés közepette nem látni tisztán az illúzióktakarta jövőt, mit az Istenség rendezett kinek-kinek. Az álmélkodó anyalcsapatot Carneval hercege vitte bemutatóra, — mikor a függöny fel-lebbent a színház prosceniumán; bohókás lépésben terelgették rendre a fürge bohóc és a szép kiesel tót legény a kemény-seprővel együtt. Igazi grandezávval lépked a büszke spanyol grand, a ragyogó cserkesz Samil, a vitéz, de mélyen gondolkodó gazdag török bej, a finom és elegáns két marquisseval, a kiket elül-hátul kísérgetett az élénk Lucifer és a kedves kis ördög, a mindig mosolygó angyali Lacika! Hogy kik ők, ime itt a névsoruk, tegye ki őket szerkesztő bácsi mind, egytől egyig.

Tamko Aranka üstökös, Mike Irma regatta, Miron Katinka orosz jósnő, Mártonffy Miklós keményseprő, Veverán Erzsike festőnő, Veverán Gyurka bohóc, Páskuj Erzsike tündér, Páskuj Anti tót legény, Fábray Berci cserkesz, Bibárc Mariska magyar leány. Ajtai Margit Diána, Ajtai Pali rococco, Ruzska Pista Carneval herceg, Fodor Mariska virágárusnő, Telegdy Mariska kalotaszegi, Lászlóffy Emma magusnő, Ajtai Lili angyal, László Margit angyal, Simay Ernő rococco, Simay Matild lepké, Szénássy Andor Lucifer, Szénássy Margit arató leány, Brunner Etelka déligyitő, Ajtai Jenő spanyol grand, Bölöni György török, Vischán Lacika ördög.

A kis emberek és apró kisasszonyok mulatságában részt vettek a nagyok is, de a jövő szép nemzedék nem igen tági-tott éjjel a táncteremből s ott táncoltak még négyest is a nagyok társaságában. Különbben feledhetlen, jól sikerült táncvígálgom volt ez a gyermekbál. Zsufolásig telt meg a színház, a taták és mamák

lelke örvendett csak jobban az ártatlan örömről, mit gyermekeiknek szerettek, mint magok az apró csecsebecsék. A táncrendet megszaktította a gazdagon terített batyus vacsora és két értékes nő munkának kisorsolása. A házi asszonyok rendkívüli nyájassággal és vendégszerető előzékenységgel kínálgatták a jobbnál jobb, izletesebbnél izletesebb magyar süteket, borokat és tésztákat. A szezon jól indult, ha a többi bál is úgy sikerül, mint az a jelmezbál, melyet Molnár Amália és Govrik Ilonka tanítónők vezetésével mellett egy lelkes kis csoport hozott létre, akkor Szilágy-Somlyón ez idén sem lesz panasz, hogy nem jól telt volna el a rövid, de vidám farsang.

A város és vidék hölgyvilágából ott láttuk a következőket. Asszonyok: dr. Ajtai Endréné, Bartha Antalné, özv. Balázs Mártonné, Bibárc Jánosné, Bence Józsefné, Brösztel Jakabné, Bölöni Sándorné, Demjén Józsefné, Donovák Sándorné, Farkas Istvánné, Fábray Józsefné, Fodor Istvánné, Gámency Lukácsné, özv. Gyöcsy Elemérné, Gerece Andrásné, özv. György Károlyné, Gudor Lászlóné, Kapitány Andrásné, Kiss Lajosné, özv. Koronka Lajosné, Lászlóffy Istvánné, László Istvánné (Nagyfalu), László Gyuláné, Márkus Gusztávné, Mulicky Gáborné, Merk Jánosné, özv. Molnár Antalné, Nagy Lászlóné, Némethy Zsigmondné, özv. Páskuj Antalné, Páskuj Józsefné, Péchy Mihályné, Pósa Istvánné, özv. Ruzska Istvánné, Somogyi Kálmánné, Szénássy Miklósné, Szaploncay Sándorné, Tamko Bertalané, Telegdy Mártonné, Varjasi Józsefné, Varga Józsefné, Veverán Józsefné, Virág Lászlóné, Virág Lajosné, Vischán Elekné [Zilah], Zipfinger Péterné.

Leányok: Bund Josefín, Bölöni Erzsike, Brösztel Kata, Evva Juliska, Gencsy Irén, Govrik Ilona, György Ida, György Róza, Halmágyi Róza, Molnár Amália, Nagy Margit, Reményi Lotti, Ruzska Karla, Szathmáry Irén, Papp Anna, Veress Erzsike (Ipp), Virág Anna, Zoltán Irén (Ilosva), Zachei Boriska.

E. M. K. E.

Az Emke estély rendezőbizottságának tagjait tisztelettel felkérem, szíveskedjenek holnap délelőtt 11 órakor a városház tanácstermében tartandó értekezleten megjelenni.

Sz.-Somlyó, 1893. január 19-én.

Hegedüs Sándor,
Emke titkár.

Különfélék.

— **Jubileum.** Városunk polgármesterének, Gencsy Sándornak, polgármestersége 10 éves jubileumára tartandó ünnepély sorrendje következőleg lett megállapítva: Folyó hó 22-én d. e. 11 órakor városi rendkívüli közgyűlés, melynek egyetlen tárgya leendő Gencsy Sándor polgármester-ségének tizedik évfordulója alkalmából — fent említett polgármesternek városunk érdekében tanúsított odaadó munkásságáért a közgyűlés elismerésének jegyzőkönyvileg megörökítése iránt beadott indítvány tárgyalása, mely közgyűlésre a csinosan kiállított meghívók már szét is küldtek. Gyűlés után a különböző testületek tisztelegése, melyre ez ideig 12 testület jelentkezett. Délben egy órakor a színház helyiségében száz terítéki díszbe-dí, mely alkalommal nyújtatik át az ünnepelt polgármesternek a város közönsége ajándéka, egy ezüst serleg. Este 6 órakor fáklya zene a tüzoltó-testület és polgárság által rendezve.

— **Nepesedés.** Városunkban az elmúlt 1892-dik év folyamán rom. kath. vallású született 76, — meghalt 46, — egybekelt 18 pár; — ev. ref. vallású született 34, meghalt 42, házasságra lépett 12 pár; — gör. kath. vallású született 38, meghalt 24, új házaspár 4; — mózesvallású született 30, elhalt 18, esketett párok száma 10. Az összes szülöttek száma 178, az elhaltaké 125, és így városunk lakossága a betelepüléseket nem számítva a múlt évben 53-al növekedett.

— **Táncmulatság.** A helybeli „Polgári olvasókör“ saját pénztára javára, folyó évi február hó 4-én a színház helyiségében táncvigalmat rendez. Meg vagyunk

győződve, hogy mindazok, kik városunk polgárságának szellemi előhaladását óhajtják, nem fogják megvonni sem filléreiket, sem meleg pártfogásukat ezen testülettől, mely oly lankadatlan buzgalommal küzd még mai napság is a kezdet nehézségeivel s abbéli nemes feladata megoldásán, hogy az elevenező csekély tagdíjak mellett is jóra törekvő polgárságunknak nemes szórakozást és kellő szellemi tápot nyújtson. Miként értesülve vagyunk, az ipartestület is egész oda-alással buzgálkodik a kívánt siker biztosításán; erre mutat azon körülmény is, hogy ez évi táncmulatságáról is az olvasókör javára mondott le. Biztat a remény, hogy egy minden tekintetben jól sikerült táncmulatság előtt állunk, mire ez uton is felhívjuk mulatni vágyó közönségünk figyelmét.

— **A szilágy-somlyói kir.** adóhivatal pénz- és ügyforgalma 1892. évben. Bevétel 652,959 fnt 06 kr, kiadás 575,103 fnt 43 és fél kr. Egyenes adó címen befolyt 174,812 fnt 48 és fél kr. Jog- és bélyegilleték címen 16,446 fnt 31 kr. Fogyasztási adó címen 231,101 fnt 02 kr. Bíróság alap javára bejött 3019 fnt 29 kr. Tagosítási lelet címen begyűlt 11,001 fnt 46 kr. Egyéb bevételek különböző címek alatt 210,578 fnt 50 kr. Egyenes adó címén 1892. évben előirátott 211,637 fnt 01 kr, jog- és bélyegilleték címen 20,671 fnt 81 kr, melyből százaléki illeték 18,420 fnt 56 és fél kr, fokozati illeték 394 fnt 08 kr, bélyegilletékek 119 fnt 48 kr, bírságok 184 fnt 99 és fél kr, egy-szeres bélyegilleték 390 fnt 11 kr, felemelt bélyegilleték 1154 fnt 58 kr. Máltánylátás érdemlő okból és bevehetlenség címen leirátott 5165 fnt 82 és fél kr. — **Közigazgatási** darab, felebbezés, kérelem és egyéb ügy beérkezett 4592 darab. Jogilleték (adár-vétel, hagyaték, átruházás, ajándék, csere, ítélet, szerződés, stb.) 2881 darab. Bélyegilleték 1671 drb. A beadott kérvények mind, a közigazgatási ügydarabokból pedig 4371 végelintézt nyert. Illeték kiszabás végett betérjesztett ügydarabok közül, adatok hiánya miatt nem nyert elintéztést 14, míg a többi végérvényesen megilletékeztetett.

— **Jelmezés bazár.** A Wesselényi szobor-bizottság Zilahon, e hó 8, 9, 10 és 11-ik napjain jelmez-bazárt és 12-ikén bált rendez. A rendkívül érdekesnek és látogatott-nak ígérkező bazár és bál tiszta jövedelme a hadadi háró Wesselényi Miklós ércszobor-nak Zilahon föllállítására fordítatik. A nemzeti újjáébredés eme nagy apostola méltán érdemli meg, hogy a hazafas magyarság e szobor költségeihez minél nagyobb erővel hozzá járuljon s a már eddig mintegy hetedfélszer forintra gyűlt szobor-alapot oda növelje, hogy a nagy Wesselényinek s az általa képviselt nagy nemzeti eszméknek méltó emlékszobra mielőbb fölemelhető legyen.

— **Méltulajdonosok** figyelmébe. A földmivelési minisztérium felhívja mindazokat a méltulajdonosokat, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős csontú, szabályos testalkatú, egy éves méncsikó van s azokat az államunk eladni kívánják, hogy obbeli szándékukat, a helynek, a hol a csikók állannak, valamint a csikók származásának, szmének és árának pontos megjelölésével a földmivelésügyi minisztériumhoz benyújtandó, bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb február 1-ig bejelenteni szíveskedjenek.

— **Az országos lencsház egyesület** alapszabályaiból közöljük a két paragrafust, melyek az egyesület célját tüntetik fel. 2. §. Az egyesület célja szegény elhagyott gyermekek tartása, nevelése és gyógykezelése, a betöltött 13 életéveikig és szemmel tartásuk a nagykorúságig. 3. §. Az egyesület e célt országos lencsházak és a szűkeghez képest ezzel kapcsolatban nevelőháznak alapítása által igyekszik elérni. A szerkesztőségünkben levő gyűjtőívre bevezetjük a tagokul jelentkezettek s azokat lapunkban nyilvántartjuk. Rendes tag az, ki 5 évi kötelezettség mellett évenként 2 frtot fizet; pártoló tag, ki 5 frtot fizet; alapító tag, ki az egyesület tőkéjéhez legalább 50 frtnyi adománnyal járul; alapítványos tag az, ki az egyesület céljaira legalább 300 forintot adománysz. Az alapítványosok nevei megörökíttetnek,

Lyukas pénzek. A pénzügyminiszter f. évi 905. számú körrendeletével az oly ezüst pénzeknek, melyek átlukasztatás folytán a forgalomból kivételtek, illetőleg melyek bármilyen módon a forgalomra mint csere eszközök értéktelenné váltak — kilóját 66 fnt 40 krban beváltani rendelte.

— **Bába képezde.** Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradai m. kir. bába-képezden az 1893. évi nyári tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztériumhoz címzett keresztle-vél, erkölcsi és szegénységi bizonyítvány-nal ellátott folyamódványukat f. é. január hó 31-ig hozzá-m küldjék be Nagyvárad, 1893. január hó 12-én. Dr. Konrád Márk.

— **Adóbevallás.** Szétosztották már városunkban is a jövedelmi adó kivételéhez szolgáló bevallási ivatek. Ezen bevallási ivateknek legtöbb esetben az a sorsa, hogy nem töltik ki és nem küldik be az adóki-vető bizottsághoz. Ennek a kitöltés elmu-lasztásának oka az, hogy legtöbb esetben alig ügyelnek valamit arra, hogy ki mit írkált a bevallási ívrre, hanem kirójják a jövedelmi adót legtöbb esetben ad libitum, — következménye pedig a ki nem töltésnek az, hogy a ki nem töltés miatt rendszeresen még magasabbra emelik az il-letőnek jövedelmi adóját, azon alapon in-dulva el, hogy bizonyosan az előző évinél magasabbra emelkedett jövedelmét nem akarta adó alá bevallani, azért hallgatott. Legjobb lesz tehát, ha az ivatek szépen a valószínű megfelelően kitöltjük s ha a ki-vetéssel megelégedve nem leszünk, akkor majd megfelelőbbük a határozatot, de ha az ivatek ki sem töltjük, magunkra vessünk.

— **Sorsházak.** A kúzsági előjárók tegnapielőtt valának benn a főszolgabírói irodában az újoncok részére sorsot húzni. Hogy is megváltozik a világ. Még ezelőtt egy pár évtizeddel minő nevezetes nap volt az, mikor a falu legénysége személyesen be-jött sorsot húzni. Hogy örült a kinek nagy száma jött ki. Hátha mire reá kerül a sor, ki-telik a létszám s reá nem lesz szükség. — Most azt sem tudják a fink, hogy mikor húznak helyettők sorsot. Mire is ma már az általános védkötelezettség korában, ugy sem sokat segíthet a nagyobb szám, mert a létszám most soha ki nem telik. A ki ka-tonának való, akár előbb, akár utóbb csak beveszik.

Egész selyem, mintázott Foulár-dokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 fnt 65 krig — va-lamint fekete, fehér és színes se-lyemeszöveteket 45 krtól 11 fnt 65 krig szá-lít — sima, kockás, csikos és virágos, da-maszolt minőségben (mintegy 240féle di-spositió és 2000 különböző szín és árnyalat-ban) szállít postabélt és vámmentesen HEN-NEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) se-lyemgyára Zürichben. Minták postu-fordultával küldetnek. Svájca címzett le-velekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— A „Pallas nagy lexiconá“-nak 9-ik füzeté is megjelent. Alliljodid — Alsó-Fehérmegye tartalommal. A füzethez, mely kiváló csinnal van kiállítva, „A ló- és Felső-Ausztria tér-kepe“ és egy az „alapozás“ cikkhez tartozó ábrákat tartalmazó tábla van mellékelve. — Az egész mű 240 három-négy íves füzetekben fog hetenkint megjelenni. Egy-egy füzet ára 30 kr. Megrendelhető a Pallas irodalmi és nyomdai rész-vénytársaságnál Budapesten

— **Elő teljes enciklopédiánk** befezéséhez egy lépéssel ismét közelebb jutottunk. Az Athe-naeum Kézi Lexikonából ugyanis megjelent a 31. és 32. füzet, melyek már az S betűbe nyulnak s így újabb kezességet szolgáltatnak arra nézve, hogy 40 füzetrel ezen jeles vállalat befejezést nyer még pedig a kiszabott időre, mely f. é. április havára lett kitűzve. Akiknek ily tájékoztatásra, az ismeretek ilyen ábecsrendbe szorított vezérfo-nalára szükségük van, s a műveltebbtől a legeggy-szerűbb emberig valamennyien érezzük e szük-ségletet — azok mindnyájan a Kézi Lexikon be-fejezését türelmetlenül várják, mert nincs nap, melyek egyik vagy másik kérdésről felvilágosítást, adatot tájékoztatást ne keresnénk. — A két utóbb megjelent füzet mellékletei is különös említést érdemelnek — A 31. füzetben megkaptuk hazánk négy történelmi térképét (egyik őseink bejövetele korából, másik az Árpádház korából, a harmadik 1458-ból, a negyedik a török hódoltság idejéből) Ugyanezen füzetben 4 fekete táblán a világ leg-nevezetesebb szobrászati műveinek képeit látjuk, az ujabbrakori közt megtaláljuk saját szobrászati remekműveinket is a Petőfi-, Deák-szobrot s az aradi Vértanúk szobrárt feles rajzokban. — A 32. füzethez Magyarország helyi és vízrajzi térképe feltűnően szép világos nyomásban, további a So-banövények két feketeite képtáblája van mellé-keelve. — Hazafis kötelességet teljesítünk, midőn e kitűnő vállalatot összes olvasóink figyelmébe melegen ajánljuk. A Kézi Lexikon kapható min-den könyvkereskedésben s a kiadónál (Athe-naeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-Tere 3.) Minden füzet ára 30 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Steiner Mór urnak. Kraszna. A szíves megemlékezést köszönjük. Az „amerikai-a-s-n“ című tárcát minél előbb bemutatjuk.

B. J. Gyula. N.-Enyed. Mindkét költeményt vettük, egyik már mai számunkban jön, a má-sikra is majd sor kerül.

Didergő. A vidéki levél mult szá-munkra későn érkezett.

A „segédjegyzők helyzete“ helyes irányban halad, de irányá nem eléggé gyu-korlott. Így nem közzölhető, — átdolgozva és né-mely, lapba nem való epizódok közlésével befér-közhetne a történelmi közé. A kéziratnál kivéte-lesen rendelkezhetik két hétig. Azontul a papír-kosár feneketlen mélységébe vész.

